



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 20/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť Advokátskej kancelárie Mandzák a spol. s. r. o., Zámocká 5, Bratislava, zastúpenej advokátkou JUDr. Petrou Rumanovou, Zámocká 5, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Skalica v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb 106/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Advokátskej kancelárie Mandzák a spol. s. r. o., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. novembra 2015 doručená sťažnosť Advokátskej kancelárie Mandzák a spol. s. r. o.

(ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cb/106/2010 (ďalej len „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v napadnutom konaní domáhala zaplatenie sumy 790 € proti odporcovi „*Mestu Holič*“. Dňa 5. marca 2014 okresný súd jej návrh rozsudkom zamietol a sťažovateľku zaviazal zaplatiť odporcovi trovy konania v sume 964,75 €, ktoré mali podľa jej názoru vo vzťahu k predmetu sporu „*šikanóznou povahu*“. Proti rozsudku podala sťažovateľka odvolanie a následne Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) napadnutý rozsudok okresného súdu z 5. marca 2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keďže rozsudok okresného súdu bol neodôvodnený a nepreskúmateľný. Sťažovateľka podala predsedníčke okresného súdu aj sťažnosť na prietahy v konaní, ale jej sťažnosť bola vyhodnotená ako nedôvodná. Ide podľa nej iba o drobný spor, ktorý je zo strany okresného súdu vedený neefektívne, pretože okresný súd viackrát trval na pojednávaniach na osobnej účasti štatutárneho zástupcu sťažovateľky, hoci bola právne zastúpená aj advokátom a osobná účasť štatutára nebola podľa sťažovateľky ani potrebná.

3. V nadväznosti na to, že do dnešného dňa nie je odstránený stav jej právnej neistoty v napadnutom konaní, sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní porušené bolo, prikázal okresnému súdu, aby v predmetnom konaní konal bez zbytočných prietáhov. Súčasne sa domáha aj priznania finančného zadosťučinenia v sume 3 000 € a trov právneho zastúpenia.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Sťažovateľka tvrdí, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jej označených práv (pozri bod 1) z dôvodu, že okresný súd koná neefektívne a jeho doterajší postup má aj šikanóznou povahu (pozri bližšie bod 2).

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom či rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom

prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

8. Ústavný súd sa osobitne zamerail na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti sťažovateľky, keďže pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zjavná neopodstatnenosť sťažnosti môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných priet'ahoch (napr. III. ÚS 59/05, IV. ÚS 434/08), prípadne ak argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04).

9. Ústavný súd v súvislosti s namietanými priet'ahmi v napadnutom konaní okresného súdu poukazuje na skutočnosť, že „ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03).

10. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania veci zistil, že vec napadla na okresný súd 28. decembra 2009 (bola vedená pod sp. zn. 5 Rob 280/2009) a sťažovateľka v návrhu nesprávne uviedla IČO odporcu. Okrem toho pri podaní návrhu nezaplatila súdny poplatok a urobila tak až 8. júna 2010 po výzve okresného súdu z 27. mája 2010. Okresný súd 29. júna 2010 vydal platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca odpor. Prvé pojednávanie určené na 17. január 2011 bolo na základe žiadosti právnej zástupkyne sťažovateľky zo 7. januára 2011 zrušené z dôvodu kolízie s tromi pojednávaniami vedenými na Okresnom súde Bratislava II vo veciach sp. zn. 9 C 77/2006 (nedoručila predvolanie od tohto súdu), sp. zn. 45 C 154/2010 (podľa podacej pečiatky predvolanie bolo do kancelárie

doručené 21. decembra 2010) a sp. zn. 20 C 34/2007 (predvolanie prevzala 22. novembra 2010, avšak neuviedla, či zastupuje, alebo vystupuje ako účastník v tomto konaní). Súčasne uviedla dni v januári, februári a marci, kedy sa môže pojednávania zúčastniť. Pojednávanie 17. januára 2011 bolo preto na základe tejto žiadosti sťažovateľky odročené.

Na druhom pojednávaní 14. marca 2011 okresný súd vypočul konateľa sťažovateľky, ale dôkazy k veci (pôvodnú zmluvu o poskytovaní právnych služieb z 27. januára 2006 nedoručil). Tretie pojednávanie sa konalo 11. mája 2011, sťažovateľka (zastúpená advokátkou) aj za účasti jej konateľa navrhla pokračovať v dokazovaní výsluchom svedka, okresný súd vypočul svedka (primátora mesta), ktorý zmluvu podpisoval. Štvrté pojednávania sa konalo 5. septembra 2011 za prítomnosti konateľa, advokátky sťažovateľky, navrhovateľa a advokáta odporcu. V októbri 2011 okresný súd žiadal spis od Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Trnave a od Okresného súdu Senica.

Dňa 29. septembra 2012 okresný súd určil termín pojednávania na 28. november 2012. Konateľ sťažovateľky na tomto pojednávaní vzniesol ústne námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi, pojednávanie bolo odročené na neurčito na účely riešenia námietky zaujatosti sudkyne. Dňa 6. decembra 2012 advokátka sťažovateľky doručila návrh na vylúčenie zákonnej sudkyne z prerokovania a rozhodovania o veci v písomnej forme, ktorá sa k námietke vyjadřila 7. januára 2013.

Dňa 21. januára 2013 krajský súd rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z napadnutého konania. Okresný súd úpravou z 28. februára 2013 určil termín pojednávania na 3. jún 2013 a oznámil advokátke sťažovateľky, že vec bude posudzovaná podľa Obchodného zákonníka, ustanovení o mandátnej zmluve. Na tomto pojednávaní vykonal okresný súd dokazovanie a odročil ho na neurčito. Dňa 26. júna 2013 bolo okresnému súdu doručené odstúpenie od dohody o skončení poskytovania právnych služieb z 2. januára 2007.

Dňa 9. septembra 2013 konateľ sťažovateľky žiadal o odročenie pojednávania určeného na 30. september 2013 pre kolíziu termínov pojednávania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 1 T 52/2010 (advokátka sťažovateľky pre kolíziu s pojednávaním vedeným Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 10 C 302/2007), zároveň uviedol dni v októbri, novembri až v decembri 2013, ktorých a môže zúčastniť, a nesúhlasil s prerokovaním veci bez jeho účasti. Dňa 10. septembra 2013 bolo sťažovateľke oznámené,

že okresný súd jej žiadosti o odročenie pojednávania nevyhovuje a trvá na účasti jej konateľa. Dňa 17. septembra 2013 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie od konateľa sťažovateľky, že sa pojednávania nezúčastní a výsluch jeho osoby už odmieta, keďže mu zákonná sudkyňa kladie otázky k právnym predpisom, ktoré v rozhodnej dobe neplatili a ide o nekvalifikované otázky. Pojednávanie bolo napokon odročené na 20. november 2013. Toto pojednávanie sa uskutočnilo a na ďalšom pojednávaní konanom 5. marca 2014, okresný súd už vyhlásil rozsudok. Po podaní odvolania sťažovateľkou a úkonoch spojených s podaním odvolania (vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie a vyjadrenie odporcu k odvolaniu) okresný súd predložil spis 8. júla 2014 krajskému súdu, ktorý vyhlásil rozhodnutie 30. septembra 2014. Vec bola po zrušení rozsudku okresného súdu vrátená okresnému súdu 16. novembra 2015. Dňa 18. decembra 2015 okresný súd určil termín pojednávania na 7. marec 2016.

11. Z uvedeného prehľadu úkonov okresného súdu a priebehu konania teda vyplýva, že okresný súd v posudzovanej veci nariaďoval pojednávania priebežne, vykonával aj dokazovanie a ústavný súd nezistil v jeho postupe žiadne významnejšie obdobie dlhodobej nečinnosti [za zmienku stojí len krátke obdobie - od novembra 2011 (doručenie spisov z polície a iného okresného súdu) až do 29. septembra 2012, keď okresný súd na základe sťažnosti sťažovateľky určil termín pojednávania na 28. november 2012]. Ani samotná sťažovateľka vo svojej sťažnosti neuviedla žiadne obdobia nečinnosti, podstatou jej sťažnosti je len údajne neefektívna činnosť, ktorú vyvodzuje z toho, že rozsudok okresného súdu bol zrušený krajským súdom pre nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie a údajné šikanovanie konateľa sťažovateľky zo strany okresného súdu jeho predvolávaním na pojednávania. S touto námietkou sa však - po oboznámení sa so sťažnosťou - ústavný súd v celosti nestotožňuje. Hoci je pravdou, že odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí vytýkal okresnému súdu nedostatky jeho rozsudku (najmä s. 24 a 25), nemožno bezvýhradne považovať predchádzajúcu činnosť okresného súdu za neefektívnu. Navyše je potrebné zvýrazniť, že doterajšia dĺžka konania pred okresným súdom (viac ako 5 rokov), zohľadňujúc pritom aj iné okolnosti prípadu (správanie sťažovateľky - nezaplatenie súdneho poplatku v čase podania návrhu, nepredloženie dôkazov riadne a včas, opakovaná požiadavka sťažovateľky o odročenie pojednávania pre kolíziu s inými pojednávaniami, ako

aj neodôvodnené vznesenie námietky zaujatosti proti zákonnej sudkyni, o ktorej musel rozhodovať až odvolací súd, a v neposlednom rade existencia vecných rozhodnutí v prvom aj v druhom stupni), neboli zatiaľ dôvodom konštatovania prietáhov v konaní pred okresným súdom, a teda nateraz nezakladajú prípadnú možnosť vyslovenia porušenia označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru. Okresný súd vo veci priebežne konal, vykonával dokazovanie na nariadených pojednávaniach a je predpoklad, že bude aj ďalej konať (pojednávanie určil na marec 2016) v intenciách právneho názoru krajského súdu.

Pre záver ústavného súdu nebolo nepodstatné tiež zohľadnenie toho, čo je v okolnostiach posudzovanej veci v hre (bagateľnosť).

12. Vzhľadom na tieto skutočnosti ústavný súd uzavrel, že v konaní vedenom na okresnom súde vo veci sp. zn. 3 Cb 106/2010 zatiaľ nedošlo k takej intenzite zásahu do práv sťažovateľky, ktorá by zodpovedala ústavnorelevantnému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa označených článkov ústavy a dohovoru, a preto ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (obdobne I. ÚS 630/2013, I. ÚS 200/2014).

13. K tomu ešte ústavný súd dodáva, že predložené splnomocnenie na zastupovanie advokátkou pred ústavným súdom podpísané konateľom sťažovateľky vykazuje vady, je neurčité a nedostatočné, pretože nie je konkretizované konanie, ktorého sa má sťažnosť pred ústavným súdom týkať (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a taktiež neobsahuje ani špecifikáciu základných práv podľa ústavy a dohovoru sťažovateľky, ktorá vyplýva z jej sťažnosti.

14. V dôsledku týchto dôvodov odmietnutia sťažnosti bolo bez právneho významu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. januára 2016